

VÁNOČNÍ TRADICE A KVÍDOVY HRY

Kvído má moc rád vánoční tradice a zvyky. Rád si o nich povídá a taky si je občas trochu upraví, aby byla větší legrace. Na kartičce vždy najdeš popis dané tradice nebo zvyku a z druhé strany kartičky hru, kterou si můžeš zahrát. Tyhle vánoční hry můžeš hrát v době před Vánoci nebo třeba i na Štědrý den. Nebo si každý den schovej kartičku do kapsičky u Kvído plyšáka, pokud už ho máš.

JAK NA TO:

- Rozstříhej list na kartičky.
- Zamíchej kartičky a vlož je do pytlíku.
- Vytáhni kartičku z pytlíku a přečti, co je na ní. Hra může začít!

Tvůj Kvído

Připravila: Ladislava Whitcraft

Ilustrace: Libor Drobný, © Getty Images

ZDOBENÍ STROMEČKU

V minulosti se stromečky zdobily hlavně sladkým pečivem, perníkem, ořechy a ovocem. Některé ozdoby měly zvláštní význam. Tak třeba jablíčka připomínala jablko, které Eva snědla v ráji. Později se k těmto ozdobám přidaly svíčky.

Jaká je tvoje
nejoblíbenější
ozdoba?

1

KRMENÍ DOMÁCÍCH ZVÍŘAT O ŠTĚDRÉM DNI

O Vánocích lidé mysleli i na zvířátka. Krávy a kozy dostaly jablko a ořechy, a slepicím se naházel hrách, aby snášely kulatá vejčička. Kohoutům se naservíroval česnek, aby byli silní.

Na čem by si asi pochutnala zvířátka,
které máte doma nebo která bydlí
kousek od vás
venku?

2

BETLÉMSKÁ HVĚZDA

Když se narodil Ježíšek v Betlémě, tak se mu přišli poklonit pastýři a tři mudrci, kterým se také říká tři králové. Těm prý cestu k Betlému ukázala zářivá hvězda. To musela být krása.

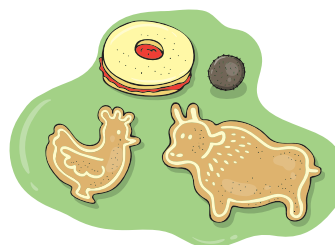
Máš nějakou oblíbenou hvězdu?

3

CUKROVÍ

V dávných dobách mělo cukroví pro lidi zvláštní význam. Důležitý byl tvar cukroví. Tak třeba kulaté cukroví znamenalo slunce, které nám dává teplo a světlo. Cukroví ve tvaru zvířat mělo ochránit ta zvířata, která znázorňovala. A když třeba člověk snědl cukroví ve tvaru býka, tak se věřilo, že bude silný jako býk.

Jaké tvary
cukroví míváte
o Vánocích
na talíři?

4

BETLÉMSKÁ HVĚZDA

Tenhle vánoční zvyk je spojený s věštěním budoucnosti. Nejdřív se rozpustí olovo a pak se nalije do nádoby se studenou vodou. Nakonec se věští budoucnost podle tvarů, do kterých olovo ztuhne.

Co bys chtěl, aby tě potkalo příští rok?

5

VÁNOČNÍ KOLEDY

Vánoční koledy jsou písničky, které se zpívají o vánočních svátcích. Zpívá se v nich hlavně o tom, jak se narodil Ježíšek v Betlémě. V dobách našich praprarodičů chodili žebráci a děti od stavení ke stavení a koledovali. Přitom zpívali právě tyto vánoční písně. Za odměnu obvykle dostávali něco dobrého k snědku nebo peníze.

Jaké koledy znáš?

6

KVÍDOVA HRA: VÁNOČNÍ STROM PRO ZVÍŘÁTKA

- Vytvoř doma jedlé ozdoby pro zvířátka, třeba z jablek, hrušek, mrkve či kedluben.
- Pak se vydej do lesa a najdi tu nějaký hezký strom.
- Ten ozdob tak, aby vypadal opravdu vánočně.

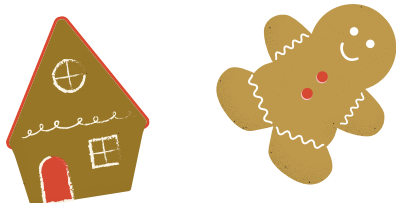
KVÍDOVA HRA: ZLODĚJ OZDOB

- Nejdřív si všichni pozorně prohlédněte všechny ozdoby na vánočním stroměčku (nebo v krabici, pokud ještě stromeček nemáte ozdobený).
- Jeden z vás se stane zlodějem ozdob, zbytek odejde za dveře.
- Zloděj sebere jednu ozdobu a někam ji schová.
- Když se ostatní vrátí, musejí co nejrychleji zjistit, která ozdoba je fuč.
- Kdo to uhodne první, stane se zlodějem ozdob.

KVÍDOVA HRA: OBRÁZEK Z CUKROVÍ

- Zahraj si na umělce. Vytvoř si na talíři obrázek z cukroví.
- Obrázek můžeš vytvořit sám nebo společně s rodiči či sourozenci. Třeba tak, že se budete střídat v přidávání kousků cukroví k obrázku.
- Přitom můžete mluvit o tvarech cukroví a o tom, co by mohly znamenat.

KVÍDOVA HRA: PO BETLÉMSKÉ HVĚZDĚ

- Vytvoř si zářivou hvězdu, třeba z alobalu nebo použij třpytky.
- Pak ji někde venku či doma schovej.
- Ostatní musí hvězdu najít, protože jinak by se nedostali k Ježíškovi.
- Můžeš jim napovídat slovy: *Tady je tma...Tady už hvězda bliká... Tady trochu svítí...*

KVÍDOVA HRA: HÁDEJ, HÁDEJ KOLEDU

- Rozdělte se na dva týmy.
- Jeden tým se domluví na koledě. Tu pak přehraje druhému týmu. Ale pozor, nesmí se u toho mluvit, natož zpívat.
- Druhý tým se snaží uhádnout, o jakou koledu se jedná.

KVÍDOVA HRA: VOSKOVÉ PŘÍŠERKY

- Místo olova budeme lít vosk.
- Nejdřív zapal svíčku.
- Až se v ní rozežehře dost vosku, nalej ho do vody. Vzniknou tak různé prapodivné tvary.
- Zapoj fantazii a hádej, co ti tvary připomínají. Vidíš v nich nějakou příšerku?
- Nakonec dej své příšerce jméno.

POUŠTĚNÍ SKOŘÁPEK

Tento vánoční zvyk sloužil k předvídání budoucnosti. Do skořápky od ořechu se dá svíčka. Vznikne tak lodička, která se pouští po vodě. Podle toho, jak lodička plave, se věští budoucnost. Když svíčka dlouho svítí, znamená to, že budeme dlouho žít. Když svíčka zhasne, může se nám přihodit něco zlého.

7

HÁZENÍ BOTOU

Tento vánoční zvyk bavit hlavně mladé dívky. Botou házely hlavně ty z nich, které toužily po vdávání. Když bota přistála tak, že špička směřovala ke dveřím, znamenalo to, že se dívka vdá. Když špička směřovala do místnosti, zůstane doma.

8

DÁRKY

Proč si vlastně o Vánocích dáváme dárky? Asi proto, že se v Bibli píše o třech králich, kteří přinesli Ježíškovi zlato, kadidlo a myrhu. Že u nás rozdává dárky Ježíšek ví každý. Ale jak je to jinde? Tak v Rusku Děda Mráz a v Americe Santa Claus. No a pak tu jsou ti hodně zvláštní, třeba v Argentině nosí dárky vánočního kůň Magi a v Itálii čarodějnice Befana.

A kdo nosí dárky u vás doma?

9

LOSOVÁNÍ ŠTĚSTÍČEK

Tohle je moc hezký zvyk. Během štědrovečerního večere si každý vytáhne z připravené nádoby jeden lísteček, na kterém je napsáno, jak se mu bude v příštím roce dařit. Na papírky každý dopředu napíše něco hezkého tak, aby měli všichni z věštění radost.

10

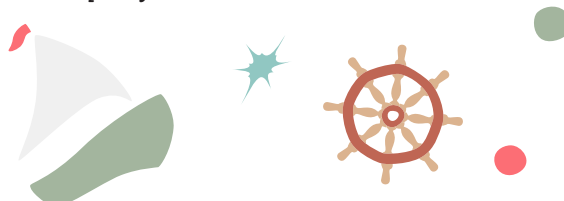
KVÍDOVA HRA: OTÁZKY A ODPOVĚDI

- Nejdřív si připrav nějakou otázku třeba: *Napadne letos hodně sněhu? Naučím se bruslit?*
- Potom si řekni, kam musí bota směřovat, aby byla odpověď ano.
- Nakonec hoď botu za záda a přečti z polohy boty odpověď.
- Pokud ti nevyjde, co jsi chtěl/a, nevadí. Vždyť je to jen legrace.

KVÍDOVA HRA: ZÁVOD LODIČEK

- Nejdřív si každý člen domácnosti vyrobí svou lodičku.
- Dáme lodičky do lavoru s vodou a závod může začít.
- Každý fouká do své lodičky a snaží se ji dostat co nejrychleji na druhou stranu lavoru. Ale pozor, nesmí sfouknout plamínek.
- Kdo vyhraje, získá odměnu.

KVÍDOVA HRA: OBRÁZKOVÁ ŠTĚSTÍČKA

- My si ta štěstíčka namalujeme, aby byla větší legrace.
- Na papírky nakreslete něco opravdu hezkého, třeba srdíčko apod.
- Jak by se asi dalo nakreslit, že někomu přeješ štěstí, rodinu, bohatství nebo zdraví?

KVÍDOVA HRA: NEJLEPŠÍ DÁREK

- Tahle hra je povídací.
- Povídejte si o dárcích, které jste dostali nebo darovali (*Jaký byl nejlepší/nejlegračnější dárek, který jsem dostal/a? Jaký byl nejlepší/nejlegračnější dárek, který jsem daroval/a?*)

